

» I dag er kulturpolitik en udpræget nichebeskæftigelse på Christiansborg, og partierne synes at være enige om, at der ikke er stemmer at hente på området.

NIKOLAJ BØGH, rådmand (K) på Frederiksberg, i Berlingske

60 dages fængsel lød dom i Øster Landsret over Nanna Skov Høpfner, som i byretten blev idømt to års ubetinget fængsel for coronademonstration

PÅ KANTEN

Kun et knust hjerte er helt

haft sit indtog i Danmark. Det er ikke et spørgsmål, om det kommer igen men hvornår.

Politisk set har indvandrerproblemet ført til stadig større ustabilitet. Foreløbigt to rigsretssager, men Jeppe Kofod og Nick Hækkerups taburetter vakler grundet sagen om syrienskrigerne kvinder og børn og syrernes hjemrejse.

I sidste ende kan det føre til regeringens fald, anført af de to indvandrerpartier Enhedslisten og De Radikale.

Er det ikke et kæmpeproblem, Sønderup?

Fremtiden? Se på Balkan, Israel, Libanon og Nordirland. Alle på randen af borgerkrig grundet religion. De engelske, franske og svenske storbyer med indvandrerkvarterer står i brand hver sommer. Mord og eksplosioner, det er også på vej i Danmark, og er det ikke et kæmpeproblem, Sønderup?

Har indvandringen ikke blot før til at Afrika, Mellemøsten og Asiens uendelige morads stille og roligt har indfundet sig i Danmark, Sønderup?

Anders Sønderup, lukker du ikke øjnene for virkeligheden og maler et skønmaleri, som De Radikale har gjort i årevis, med katastrofale følger?

Navnlig ikke, når jeg gentagne gange har oplyst K.B. om, at han kan finde originalteksten til plan D på hjemmesiden "American Muslims for Palestine", og han så fortsætter med at fejlцитere plan D.

Det bliver heller ikke bedre, når han opgiver sine kilder som Ilan Pappé og Yehuda Slutsky. Begge historikere er andenhåndskilder, som åbenbart fejlцитerer plan D, jvf. ovenfor.

Hertil kommer, at K.B. kun kender Slutskys værker gennem Pappé.

D.v.s. Karsten Bräuner har reelt kun en kilde til sine påstande, nemlig Pappé.

Jeg kan derfor kun bifalde, at K.B. nu har lovet at stoppe sine skrivelser.

BRØGGER: Kun et knust hjerte er helt. Ja, sådan skriver Suzanne Brøgger (f.1944) et sted.

Jeg har fulgt forfatteren i mange år.

FØRSTE GANG hendes navn ramte mig var i 1978, hvor vi havde familiebesøg juleaften og min fætters kone fik bogen "Creme Fraiche" i julegave.

Forsiden bestod af et fotografi af creme fraiche. Det skabte undring.

Senere mindes jeg et glimt fra datidens tv-avis, hvor Brøgger sad i et gammeldags badekar på løvefødder omringet af levende lys på mands-høje stager. Hvilken dame!

DA JEG kom på læreruddannelsen, fik jeg en studiekammerat der også havde gået på Bernadotteskolen i Hellerup, og kunne fortælle, at helt siden Brøggers barndom havde drengene løbet efter og omkring hende i skolegården, som den skønhedens magnet hun altid har været.

BRØGGER bragede for alvor igennem den litterære mur med essaysamlingen "Fri os fra kærligheden" i 1973. Her argumenterer hun langt hen ad vejen for ægteskabets rammer som ødelæggende for kærligheden og fik naturligt nok en masse kritiske røster op af stolene.

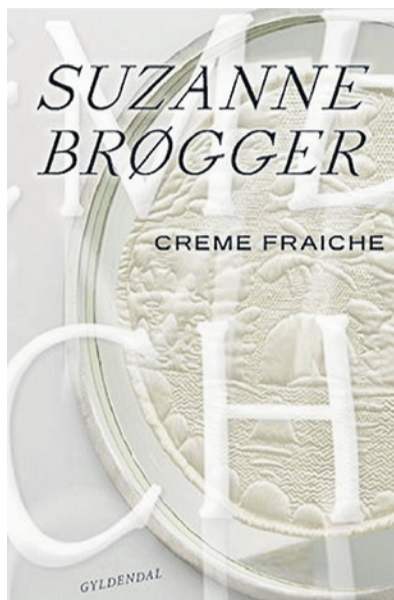
EN AF dem, som glædede sig over bogen, var dog Klaus Rifbjerg (1931-2015): "Suzanne Brøgger, der ikke blot påtager sig at forsvare og forklare en ny kvindeopfattelse, men er villig til – på flere måder – at lægge krop til. Det gør hendes stil meget personlig, u-akademisk, u-abstrakt, stoflig, og da hun samtidig har humor, føler man pludselig, at éns egen besværlige rolle som mand er lettere at bære – ikke fordi man får syndsforladelse, men fordi man bliver klogere".

IDEN første bog bliver scenen sat for det som de fleste forbinder med Brøgger. Især dem som ikke har læst hendes bøger, som hun selv pointerer. Kønsrollemønstre er dog langt fra Brøggers eneste ærinde. Hun er snarere en kosmopolit med en danselse helt udover det sædvanlige hvor filosofiske og politiske ideologier udover skønlitteratur- og musikkundskab fra hele verden hører til specialerne.

ER DET så sært, når hendes skoleuddannelse har rod i internationale miljøer på Sri Lanka og i Bangkok og en senere studentereksamen fra Th. Langs Kostskole i Silkeborg?

Herefter fulgte studier på Københavns Universitet i fransk og russisk i 1964-70.

I nyere tid er Brøgger også begyndt at synge og spille jazz.

» Første gang hendes navn ramte mig var i 1978, hvor vi havde familiebesøg, og min fætters kone fik bogen "Creme Fraiche" i julegave.

FØRST SOM midaldrende har jeg læst debutbogen.

Jeg indledte for alvor min læsning af Brøggers forfatterskab i 90'erne, hvor jeg sad på Vesterbro i Aalborg med småbørn og benyttede den sparsomme fritid til først at læse "Transparence" fra 1993.

Særligt en bestemt sentens i bogen

» Suzanne Brøgger er en kulturel kapacitet.

har jeg aldrig glemt. Der, hvor hovedpersonen, alias Brøgger, inviterer til det blå bal: "Jeg havde ladet en flok frække drenge fra en lukket opdragelsesanstalt gå over gevind og gøre hvad de ville med hensyn til forberedelserne. De havde slugt en guldfisk hver for at komme i poetisk stemning, iklædt sig blue moon og øvet sig på ethjulede cykler og væltepeteren".

Dette sker lige efter invitationerne til folk "fra Christiania og afrikanske prinser i blå silke, landevejsbaroner og diplomater med blå blod".

I Brøggers univers er der plads til alle.

DET ER derfor heller ikke tilfældigt, at Brøgger blev inviteret til at tale på Europakonferencen i 2019, hvor hun problematiserer vores evne som borgere til at bevare de demokratiske kompetencer: "Nutidens version af en café er gerne en Starbucks, hvor hver en kaffedrikker sidder bag hver sin skærm, og ingen taler med hinanden. Men grundlaget for oplysningstiden – og det moderne demokrati – skal søges i den central-europæiske cafékultur med disponible aviser og diskussioner."

SENERE KOM "Jadekatten" i 1997, som jeg begærligt slugte. En vidunderlig slægtssaga med sans for både store og lange linjer samt finurlige detaljer.

Alting har en pris, fortæller Brøgger i "Samtalememoirer" til Alf Van der Hagen i 2019.

Hver bog har kostet et venskab. "Jadekatten" kostede et nært forhold til mosteren, Esther.

MEGET AF Brøggers barn- og ungdom blev domineret af den psykisk ustabile mor der led af spiseforstyrrelser og til tider havde både pille- og alkoholmisbrug.

Faderen var direktør for en konfektionsfabrik, men var egentlig uddannet pianist fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, men grundet en lammelse i den ene hånd måtte han opgive musikkarrieren og fandt tekstilbranchen som alternativ.

Forældrene blev skilt, og hun og søsteren boede hos moderen. Moderen blev gift igen og fik to drenge med sin nye mand. Dem havde moderen ringe overskud til at passe. Brøgger blev den nærmeste omsorgsperson for disse. Den ældste bror døde i 2004.

I "Samtalememoirer" fortæller Brøgger, at hun i dag ikke har kontakt til sine to søskende efter deres ønske.

BRØGGER HAR siden 1991 været gift med litteraturforskeren og lyrikeren Keld Zeruneith (f. 1941).

I 1981 begyndte de en skriftlig korrespondance, der varede fire år,

før de mødte hinanden i 1985 - blev kæresten og flyttede sammen.

De bor i den gamle skole i Løve på Vestsjælland og har sammen datteren Luzia (f. 1986).

HJEMMET i landsbyen har haft enorm betydning for Brøgger.

Det at blive mor ligesom alle andre og at komme tæt på de andre landsbyboere og mærke deres omsorg har været en livgivende kraft, fortæller Brøgger ligeledes i "Samtalememoirer", ligesom stedet har givet hende en følelse af flere tusinde års historie, som kommer til udtryk i bogen "Sølve" fra 2006.

SOM TITLEN antyder, er det vores norrøne rødder Brøgger har på sinde. Sølve er "genfærdet. Fruen på bakken, der rejste den gamle skole...".

Vi bliver taget med rundt til de mennesker, der har formet Vestsjælland: "I et par år kom jeg i Ingemanns hus, under Sorø Akademi, for det var dér, bestyrelsen holdt møde. Ved den lejlighed tænkte jeg på tit på Ingemann og den virkning, han skal have haft på andre mennesker, fordi han åbenbart var i stand til at mønstre et nærvær, der klarede ens tanke, smeltede ens hjerte og skærpede ens vilje, alt på én gang".

BRØGGER sad i bestyrelsen for Sorø Akademi i 2002-04, mens datteren Luzia gik på gymnasiet.

Også i bogen "Norsk omelet" fra 2018, rejser Brøgger rundt i Norge og tager stilling til et miks af kultur, natur og historie og møder kunstnere og samfundsdebattører.

Bogen er en hilsen til Holberg.

En af bogens mange smukke pasager beskriver Utøyamassakren: "hvor Jens Stoltenberg talte som en statsmand, kan man sige med H.C. Andersen: "Den gamle konge græd"".

SUZANNE BRØGGER er en kulturel kapacitet, hvad de utallige hædersbevisninger hun har fået, også bevidner ligesom hun i 2003 blev Ridder af Dannebrogordenen.

Jeg har i virkeligheden kun ét at sige om Suzanne Brøgger: Læs, læs, læs.

Hun øser af livskundskabens dybeste kilder.

MARIA STENSGÅRD POULSEN fra Nibe er lektor i gymnasieskolen. Cand.mag. i kunsthistorie og dansk fra Aarhus Universitet i 2009. E-mailadresse: maria.stensgaard@hotmail.com. Hjemmeside: mariastensgaard.dk.

